

4. Melléklet Környezetvédelmi feltételek

a) A vasúti pályahálózat működtetés általános környezetvédelmi alapelvei:

- A Szerződésben meghatározott pályaműködtetői feladatok ellátása során a környezet egésze és annak egyes elemei védelme érdekében meg kell tenni minden szükséges intézkedést.
 - o A pályahálózat fejlesztése és felújítása során a környezetvédelmi jogszabályi követelményeket figyelembe kell venni, s törekedni kell a környezetbarát megoldások használatára, s csak azon fejlesztéseket, felújításokat, létesítéseket lehet megvalósítani, melyek lehetővé teszik a környezetvédelmi követelményeket kielégítő üzemeltetést.
 - o A pályahálózat üzemeltetése során a megelőzés elvének gyakorlati alkalmazását kell megvalósítani.
 - o A keletkezett környezeti károk elhárítását haladéktalanul biztosítani kell.
- A pályaműködtetőnek szervezési és normatív eszközökkel kell garantálni a jelen szerződésben foglalt környezetvédelmi követelmények gyakorlati megvalósulását, beleértve a környezeti kármentesítés biztosítását is.

b) A vasúti pályahálózat működtetés környezetvédelmi követelmények környezeti elemenként:

Levegő-tisztaságvédelem:

- A vasúti pályaműködtetéssel összefüggésben a hatályos jogszabályokban és hatósági előírásokban foglalt levegőtisztaság védelmi követelményeket be kell tartani. Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a levegőbe történő káros kibocsátások megelőzésre kerüljenek, illetve a meglévő kibocsátások mérséklésének lehetőségét mind a diffúz-, mind a pontforrások esetén vizsgálni szükséges.
- A potenciális környezetkárosítással érintett közforgalmú rakodóterületeken történő rakodás feltételeit a pályaműködtetőnek akképp kell meghatározni, hogy ezzel megelőzhető legyen a környezet határérték feletti terhelése. A rakodási tevékenységben résztvevők csak a környezetvédelmi követelmények betartásával végezhetik a tevékenységüket, melyet a pályaműködtetőnek érvényesítenie kell.
- Tekintettel arra, hogy a vasúti közlekedésben résztvevő járműpark állapota az ország levegőminőségi állapotára befolyást gyakorol, ezért a pálya-hálózat működtetőnek – lehetőségeit figyelembe véve – törekedni kell arra, hogy közlekedésben résztvevők a kisebb környezetterheléssel járó járművek használatára törekedjenek.

Felszíni-vízminőségvédelem:

- A vasúti pályaműködtetéssel összefüggésben a GYSEV Zrt. köteles a felszíni víztest jó állapotának eléréséhez és fenntartásához, illetve az erősen módosított víztestek jó ökológiai potenciáljának eléréséhez a vízvédelmi követelmények betartásával hozzájárulni.
- A működtetésből fakadó technológia szennyvíz kibocsátás csak a jogszabályi illetve hatósági előírásoknak, engedélyben foglaltaknak megfelelően történhetnek. Azon létesítményeket, melyek nem felelnek meg a hatályos környezetvédelmi követelményeknek, amennyiben jelen pályaműködtetési szerződésben meghatározott feladatellátás nem veszélyeztetett, fel kell számolni.

- Abban az esetben, ha jelen szerződés szerinti feladat ellátásához szükséges, s az nem váltható ki a gazdaságos működtetés elvét is figyelembe véve, akkor a létesítmény környezetvédelmi megfeleltetéséről gondoskodni kell.
- A pályaműködtető üzemeltetésében lévő vízhálózat állapotát fel kell mérni, s a kritikus mértékű hálózati veszteséggel üzemelő hálózatok felújítását, kiváltását be kell tervezni.

Hulladékgazdálkodás:

- A vasúti pályaműködtetéssel összefüggésben a hatályos jogszabályokban foglalt hulladékgazdálkodási követelményeket be kell tartani. A működtetés során a megelőzés elvével összhangban - a vasútbiztonság elsődlegességét figyelembe véve - a hulladékképződés megelőzése érdekében a termékek újrahasználatát, javítását, újratöltését, a hulladék újrahasználatra előkészítését, az újrahasználati és javító hálózatok kiépítését jogi, gazdasági és műszaki eszközökkel, valamint az anyag vagy tárgy beszerzésére vonatkozó kritériumok és számszerűsített célok kitűzésével kell elősegíteni.
- A vasúti pályaműködtetés során keletkező hulladékokat a hatályos jogszabályok szerint kell kezelni, azok ártalmatlanításáról a jogszabályi időn belül kell gondoskodni.
- A pályahálózatból kikerülő veszélyes hulladéknak minősülő vasúti talpfák hulladékgazdálkodási elveknek megfelelő kezeléséről az állami vagyonnal történő gazdálkodás elveinek betartásával a GYSEV Zrt.-nek gondoskodnia kell.
- A pályahálózat szerte nagyszámban felhalmozott vasúti talpfákat számba kell venni, s hosszú távú stratégiát kell kidolgozni arra vonatkozóan, hogy azok kezelése a jogszabályi követelményeknek megfeleljen.
- A vasúti pályák mentén felhalmozott nagymennyiségű, illegálisan lerakott hulladékok felszámolásáról, újratermelődésének megakadályozásáról – a szennyező fizet elvének figyelembevétele mellett- a pályaműködtetőnek gondoskodni kell. Hosszú távú stratégiát kell kidolgozni arra vonatkozóan, hogy az illegálisan történő hulladék deponálást, hulladék újratermelődést megakadályozzák, illetve azokat felszámolják.

Környezeti zaj- és rezgésvédelem:

- A vasúti közlekedésből származó zaj és rezgésterhelésre vonatkozóan a környezetvédelmi követelményeket be kell tartani.
- A vasúti pályaműködtetésből származó rezgés- és zajhatásból származó konfliktusforrásokat számba kell venni s a fejlesztések során ezen konfliktusforrási elemek felszámolását szempontként figyelembe kell venni. A fejlesztési szempont súlyozásánál figyelemmel kell lenni arra is, hogy a terület konfliktushelyzete utólagos beépítés következménye, s a védendő terület megváltozása okozta-e a környezeti konfliktust. Ezen területeken minden jelen szerződésben meghatározott fejlesztési szempont prioritást élvez a jelen bekezdés szerinti konfliktusforrás felszámolásával szemben. Ezen területeken pályaműködtetőnek törekednie kell a környezeti terhelés csökkentésére, mely azonban nem járhat a pályaműködtetési színvonal csökkenésével.
- A stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet hatálya alá tartozó vasúti pályák vonatkozásában az intézkedési tervvel összhangban kell a környezetvédelmi követelmények javítását elérni. Minden más pályaszakaszon esetén a pályaműködtetőnek törekednie kell arra, hogy a környezetvédelmi zaj- és rezgésvédelmi követelményeknek meg tudjon felelni.

Felszín alatti közegek védelme:

- A vasúti pályaműködtetés során a felszín alatti vizek és a földtani közeg védelmét meg kell valósítani. A felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelmét az elérhető legjobb technológia és a leghatékonyabb megoldások alapján kialakított környezetvédelmi megelőző intézkedések alkalmazásával, ellenőrzött követelmények között úgy kell megvalósítani, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a környezet állapotát.
- A vasúti üzem több mint másfél évszázados működéséből keletkező az Országos Környezeti Kármentesítési Program Vasúti Alprogramja keretében 1993 és 1994 keretében feltárt – a pályaműködtető felelősségi körébe tartozó – környezeti károk felszámolását folytatni kell. A környezeti kárral terhelt ingatlanok, mentesítését a vasútbiztonság, a szennyező forrás felszámolása a környezetszennyezés terjedésének megállítása, és a megszüntetése prioritás mentén a források függvényében a jogszabályi és hatósági előírások figyelembevételével kell elvégezni.
- Azonnali beavatkozást igénylő környezetkárosodás bekövetkeztére a pályaműködtetőnek a környezetkárosodás terjedésének megállítására alkalmas intézkedési szabályzatot és szervezetet kell fenntartania, mely képes a jogszabályi és hatósági követelményeknek megfelelően a környezetkárosodás azonnali kárelhárítására. Az azonnali beavatkozás igénylő környezetkárosodások esetén is független a kárelhárítást függőtől a szennyező fizet elvének megfelelően a környezethasználóval kell megfizettetni a költségeket.

Természetvédelem:

- A vasúti pályaműködtetés csak a természeti értékek és területek védelmével folytatható. A pályaműködtetés során a természeti értékek és területek csak olyan mértékben vehetők igénybe, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.